

รายงานสรุปผลการขับเคลื่อนนโยบายกรมปศุสัตว์ (DLD Co-ordinator:DLD-C) ระดับพื้นที่
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา
โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรินทร์ครบวงจร
กิจกรรมหลัก ยกระดับการผลิตโคเนื้อคุณภาพสู่มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์
ที่เหมาะสม (GFM)

หลักการและเหตุผล

จังหวัดนครราชสีมา มีภูมิประเทศที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงโค-กระบือเป็นอย่างยิ่ง วิถีชีวิตของเกษตรกรยึดการเลี้ยงโค-กระบือเป็นอาชีพเสริมมายาวนาน จากฐานข้อมูลของกรมปศุสัตว์ในปี ๒๕๖๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘) จังหวัดนครราชสีมา มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวมทั้งสิ้น ๑๘๕,๔๗๓ ครัวเรือน (อันดับ ๑ ของประเทศ) มีจำนวนโคเนื้อ ๕๓๑,๒๔๐ ตัว (อันดับ ๓ ของประเทศ) โคนม ๘๕,๓๙๗ ตัว (อันดับ ๒ ของประเทศ) กระบือ ๘๖,๓๔๒ ตัว (อันดับ ๖ ของประเทศ) แพะ ๑๑๐,๕๔๔ ตัว (อันดับ ๒ ของประเทศ) นอกจากนี้สัตว์เลี้ยงประเภทอื่น ๆ ก็จัดอยู่ในลำดับต้น ๆ ของประเทศเช่นกัน ซึ่งนับเป็นแหล่งที่มีการเลี้ยงสัตว์หนาแน่นของประเทศ

ปัจจุบันการผลิตปศุสัตว์มีปัญหาในด้านการพัฒนาการผลิตสินค้าปศุสัตว์ เช่น ปัญหาโรคระบาด/สุขภาพสัตว์ การปรับปรุงยกระดับสายพันธุ์ การรับรองมาตรฐานฟาร์ม การจัดการด้านอาหารสัตว์ ต้นทุนการผลิต การเพิ่มมูลค่า เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดทักษะ องค์ความรู้ด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเฉพาะการเลี้ยงโคเนื้อ และปัญหาโรคในสัตว์ เช่น โรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) โรคล้มปัสกีน (Lumpy skin disease) ทำให้สัตว์ป่วยหรือตาย ขยายไม่ได้ราคา สร้างความสูญเสียให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้เกษตรกรปรับปรุงพันธุ์สัตว์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด มีการจัดการฟาร์มที่ดีทั้งด้านอาหาร ด้านสุขภาพสัตว์เพื่อควบคุมโรค ป้องกันโรค มีการปรับรูปแบบการเลี้ยงให้เข้าสู่ฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) สามารถพัฒนาฟาร์มให้ผ่านการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices :GAP) และได้รับการรับรองฟาร์มโคเนื้อปลอดสารเร่งเนื้อแดง เพื่อผลิตโคเนื้อที่มีสุขภาพดี ได้เนื้อโคที่มีคุณภาพเหมาะสมในการนำไปใช้ผลิตเป็นอาหารที่ปลอดภัยต่อการบริโภค เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นและอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อมีความยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อยกระดับการผลิตโคเนื้อเข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ (Good Agricultural Practices :GAP)
๒. เพื่อยกระดับการผลิตโคเนื้อให้ได้รับรองฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM)
๓. เพื่อสร้างการรับรู้การผลิตสัตว์ปลอดสารเร่งเนื้อแดงและได้รับการรับรองฟาร์มโคเนื้อปลอดสารเร่งเนื้อแดง
๔. เพื่อสร้างการรับรู้ทิศทางของตลาดโคเนื้อและพัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อให้ตรงตามความต้องการของตลาด

ตอบสนองนโยบาย : นโยบายกรมปศุสัตว์ แก้ไขปัญหาราคาโคเนื้อตกต่ำ

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่เข้าร่วมโครงการผ่านการฝึกอบรมให้ความรู้การจัดทำฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๙๖๐ ราย
๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่เข้าร่วมโครงการผ่านการฝึกอบรมให้ความรู้การจัดทำมาตรฐานฟาร์มการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices :GAP) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ๔๐ ราย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ/จังหวัดฯ คัดเลือกเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุน/โคสาว จำนวน ๙๖๐ ราย
๒. จัดฝึกอบรมหลักสูตร "ยกระดับการผลิตโคเนื้อคุณภาพสู่มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM)" จำนวน ๓๒ รุ่นๆละ ๓๐ ราย เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. ระหว่างวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๙ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ อำเภอเป้าหมาย จังหวัดนครราชสีมา
๓. จัดฝึกอบรมหลักสูตร "ยกระดับการผลิตโคเนื้อเพื่อรับรองระบบมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP" วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
จำนวน ๑ รุ่นๆละ ๔๐ ราย รวม ๔๐ ราย
๔. สนับสนุนวัสดุเวชภัณฑ์ วัสดุการเกษตร พร้อมติดตามช่วยเหลือให้คำแนะนำด้านมาตรฐานการเลี้ยงโคเนื้อ
๕. สรุปและประเมินผลโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

- ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

ผู้รับผิดชอบหลัก

๑. กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์
๒. ปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ
๓. กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์
๔. กลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้า

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาสุกร
๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคนม
๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาโคเนื้อ
๕. ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบือ
๖. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา
๗. ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพนครราชสีมา
๘. ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพการย้ายฝากตัวอ่อนและเซลล์สืบพันธุ์สัตว์
๙. ด่านกักกันสัตว์นครราชสีมา
๑๐. ศูนย์บำรุงเครื่องจักรกลอาหารสัตว์

๑๑. ศูนย์ทดสอบและวิจัยคุณภาพชีววัตถุสำหรับสัตว์

๑๒. ศูนย์อ้างอิงโรคปากและเท้าเปื่อยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

งบประมาณ

งบพัฒนากลุ่มจังหวัด

ผลการดำเนินการ

๑. จัดฝึกอบรมหลักสูตร“ยกระดับการผลิตโคเนื้อคุณภาพสู่มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM)” จำนวน ๓๒ รุ่นๆละ ๓๐ ราย เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. ระหว่างวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ - ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ อำเภอบ้านหม้าย จังหวัดนครราชสีมา และสนับสนุนวัสดุการเกษตร วัสดุเวชภัณฑ์ เพื่อดูแลสุขภาพสัตว์ ป้องกันโรค เกษตรกรสามารถยกระดับฟาร์มให้มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) จำนวน ๖๔ ฟาร์ม

๒. จัดฝึกอบรมหลักสูตร“ยกระดับการผลิตโคเนื้อเพื่อรับรองระบบมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP” จำนวน ๑ รุ่นๆละ ๔๐ ราย ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา สนับสนุนวัสดุสนามและการฝึกวัสดุวิทยาศาสตร์และการแพทย์ (ชุดตรวจสอบสารเร่งเนื้อแดง) เพื่อตรวจสอบสภาวะจากฟาร์มและรับรองฟาร์มสัตว์เลี้ยงปลอดสารเร่งเนื้อแดง จำนวน ๔๐ ฟาร์ม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key success factor)

๑. บุคลากร

เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการดำเนินงานและร่วมมือกันในการตรวจติดตามฟาร์มเกษตรกรและการปรับปรุงฟาร์มเพื่อผ่านการรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม

๒. การวางแผน

ได้มีการวางแผนและบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่ออกดำเนินการติดตาม ให้คำแนะนำการจัดการฟาร์มมาตรฐาน

ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรขาดแหล่งเงินทุน

ข้อเสนอแนะ

หาแหล่งเงินทุนสนับสนุน